

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

MATBAA TEKNOLOJİSİ

**BEZ AFİŞ
213GİM251**

Ankara, 2011

- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
- Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
- PARA İLE SATILMAZ.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1. KUMAŞIN MÜREKKEP EMİCİLİĞİ	3
1.1. Emici Kumaşlar	3
1.1.1. Pamuklu Kumaşlar.....	3
1.2. Emici Olmayan Kumaşlar	4
UYGULAMA FAALİYETİ	5
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	8
ÖĞRENME FAALİYETİ 2	9
2. KUMAŞ BASKI MAKİNELERİ.....	9
2.1. Tam Otomatik Tek Renkli Baskı Makinesi	9
2.2. Tam Otomatik Döner Baskı Makinesi	10
2.3. Ünlversal, Tek Renkli, Yarı Otomatik Baskı Makineleri.....	10
2.4. Ahtopot Tipi Serigrafi Baskı Makineleri	11
UYULAMA FAALİYETİ	12
ÖLÇME ve DEĞERLENDİRME.....	14
ÖĞRENME FAALİYETİ-3	15
3. MÜREKKEP KURUTMA SİSTEMLERİ.....	15
3.1. Mürekkep Kuruma Yöntemleri.....	15
3.1.1. Fiziksel Kuruma	15
3.1.2. Kimyasal Kuruma.....	16
3.1.3. Kurutma Makineleriyle Kurutma	16
3.1.4. Asma Yöntemiyle Kurutma	16
3.2. Mürekkep Kurutucular.....	17
UYGULAMA FAALİYETİ	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	20
MODÜL DEĞERLENDİRME	21
CEVAP ANAHTARLARI.....	22
KAYNAKÇA	23

AÇIKLAMALAR

KOD	213GIM251
ALAN	Matbaa Teknolojisi
DAL/MESLEK	Serigrafi ve Tampon Baskı Operatörü
MODÜLÜN ADI	Bez Afiş
MODÜLÜN TANIMI	Serigrafi baskı sisteminde bez afiş yapabilmek için gerekli bilgi ve becerilerin kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	Düz Yüzeyle Baskı modülünü tamamlamış olmak
YETERLİK	Bez afiş yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Uygun ortam sağlandığında bez afiş yapabileceksiniz. Amaçlar 1. Tekniğine uygun mürekkep hazırlayabileceksiniz. 2. Tekniğine uygun baskı yapabileceksiniz. 3. Basılan malzemeyi tekniğine uygun kurutabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Matbaa atölye ve laboratuvarları, sınıf, işletme vb. Donanım: Kumaş türleri, kurutucular incelticiler, geciktiriciler, baskı makinesi, rakle, mürekkepler, kurutma dolabı, raf, ip, üfleç, masa, vb.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Bu modül içerisinde her öğrenme faaliyetinden sonra çoktan seçmeli sorular ve uygulamalı sorularla kendi kendinizi değerlendirebileceksiniz. Modül sonunda öğretmeniniz tarafından yapılan uygulamalı sınavla, kazandığınız bilgi ve beceriler değerlendirilecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bu modül, serigrafi atölyesinde bez afiş yapma aşamalarının uygulamalı olarak anlatıldığı öğretim materyalidir.

Günümüzde yapılan çalışmaların duyurulmasında en etkili yöntemlerden bir tanesinde bez afiş yöntemidir. Çevremize baktığımızda çok değişik özellikte, bez afişlerin üretilip asıldığını görmekteyiz. Gelişi güzel üretilen bu afişler tanıtım yapmakta ama gözde her istenilen etkiyi bırakmamaktadır. Yanlış yöntemle üretilen afişlerin kısa sürede solduğu, yırtıldığı, üzerindeki mürekkebin aktığı görülmektedir.

Bu işlem basamaklarını en ideal şartlarda oluşturup en kaliteli sonuçların alınabilmesi; mesleğini seven, alanında eğitim almış, teknolojik gelişmeleri takip eden teknik elemanlarla mümkündür. Baskı aşamalarında sağlanan başarı baskı kalitesini yükseltecektir. İşin özelliklerine göre seçilecek malzemeler sayesinde hazırlanacak afişler hedef kitleyi etkileyecek ve amaca kısa sürede ulaşılacaktır.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında bez afiş baskısı yapımında tekniğine uygun olarak mürekkep hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Çevrenizde bulunan serigrafi atölyelerini gezerek bez afiş yapımında hangi tür mürekkepleri kullandıklarını, hangi malzemeler üzerine baskı yaptıklarını araştırınız. Topladığınız bilgileri sınıftaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

1. KUMAŞIN MÜREKKEP EMİCİLİĞİ

Bez afiş yapımında kullanılan malzemeleri mürekkebi emme özelliğine göre incelediğimizde genel olarak emici olan ve emici olmayan malzemeler olarak iki gruba ayrılır.

1.1. Emici Kumaşlar

Doğal yöntemlerle hazırlanmış pamuk ve ketenden yapılan kumaşlardır.

1.1.1. Pamuklu Kumaşlar

Pamuk kumaşlar, selülozik bir lif olduğundan çabuk buruşan, sürtünme dayanıklılığı fazla olan bir yüzeye sahiptir. Emme yeteneği sayesinde baskıda kullanılan boyanın sıvı fazını çabuk emerek kuruma süresini hızlandırmaktadır. Baskılı kumaşlar yıkanarak temizlenebilmektedir. Yıkandığı zaman çekme ihtimali yüksektir. Bunun için kullanılmadan önce ılık suya bastırılmalıdır. Isıya oldukça dayanıklıdır. Özellikle 120°C'ye kadar sıcak ütüyle ütülenebilir. Uzun süre güneş ışığında kalırsa yapısı değişerek dayanıklılık özelliğini kaybeder. Pamuğun rengi yetiştiği bölgeye göre değişmektedir.

1.1.2. Keten Kumaşlar

Keten kumaşlarının lif yapısı incelendiğinde düz ve kıvrımsız olduğu görülür. Keten kumaşlar, nemli havada kendi ağırlığının % 23'ü kadar ağırlaşmaktadır. Sürtünme dayanıklılığı pamuklu kumaşa göre daha azdır. Emicilik özelliği pamuklu kumaşlara yakındır. Kimyasal maddelere karşı dayanıklıdır.

1.2. Emici Olmayan Kumaşlar

Dokuma maddelerine gereksinimin artması ve tabii dokuma maddelerinin bu gereksinimi karşılayamaması sonucu yapay dokuma maddelerinin ortaya çıkmıştır. Bu yapay dokuma maddeleri mümkün olduğunca tabiiilerine benzetilmeye çalışılmış, ucuza mal olması için değişik yöntemler denenmiştir. Genel olarak emici olmayan özellik taşımaktadırlar.

1.2.1. Naylon Kumaşlar

Görünüş bakımından parlaktır. Isıya ve ışığa karşı dayanıklı değildir. Elastiki ve dayanıklı oluşu, naylon kumaşın en önemli özelliğidir. Ütü gerektirmemesi, hafif oluşu ve bakterilere karşı dayanıklılığı tercih sebepleridir.

1.2.2. Saten Kumaşlar

Yüzey düzgünlüğü, ipeksi görüntüsü ve albeni görünümü olmasından dolayı tercihte ön plana çıkmaktadır. Emme yeteneği düşüktür.

1.2.3. Sentetik Kumaşlar

Sentetik kumaşlar, ham maddesinin taş kömürü ve petrolden sentez yoluyla elde edildiği kumaşlardır. Yüzeyi incelendiğinde parlak ve dayanıklılığı ortaya çıkmaktadır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Bez afiş baskısını tekniğine uygun olarak mürekkeple hazırlayın.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kumaş türünü belirleyiniz.</p> 	<p>➤ İşin özelliğine uygun kumaş seçiniz.</p> <p>➤ Afişin asılacağı yerin özelliklerini dikkate alınız.</p>
<p>➤ Kumaş ölçülerini belirleyiniz.</p> 	<p>➤ Boyutları tam olarak tesbit ediniz.</p> <p>➤ Kenarlara yapılacak kesim dikim işlemlerinde dikkatli olunuz.</p>
<p>➤ Yüzeyin emicilik özelliğini belirleyiniz.</p> 	<p>➤ Kumaş yüzeyinin özelliklerini inceleyiniz.</p>
<p>➤ Mürekkep hazırlayınız.</p> 	<p>➤ Baskı materyalinde istenilen tonda mürekkep hazırlayınız.</p> <p>➤ Yüzeğe uygun mürekkep hazırlayınız.</p>

➤ Kurutma testi yapınız.

- İlk baskıda kuruma testi yapınız.
- Kumaşın özelliklerini unutmayınız.

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre uygulama faaliyeti 1’de yaptığınız programı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “Evet-Hayır” seçeneklerinden uygun olanı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kumaş türünü belirlediniz mi?		
2. Kumaş ölçülerini belirlediniz mi?		
3. Yüzeyin emicilik özelliğini belirlediniz mi?		
4. Mürekkep hazırladınız mı?		
5. Kurutma testi yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

A Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Aşağıdakilerden hangisi emici bir kumaştır?
 - a) Saten
 - b) Keten
 - c) Naylon
 - d) Sentetik
2. Aşağıdakilerden hangisi pamuklu kumaşın özelliklerinden biridir?
 - a)Emici değildir.
 - b)Çabuk buruşmaz.
 - c)Mürekkebi emerek kurumasını hızlandırır.
 - d)Kumaş olarak baskıya elverişli değildir.
3. Aşağıdaki kumaşlardan hangisi ütü gerektirmeyen özelliğe sahiptir?
 - a)Keten
 - b)Sentetik
 - c)Naylon
 - d)Pamuklu
4. () Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.
5. () Pamuk kumaşlar selülozik bir lif olduğundan çabuk buruşan bir kumaştır.
6. () Keten kumaşlar kimyasal maddelere karşı dayanıklıdır.
7. () Naylon kumaşlar ısıya ve ışığa karşı dayanıklıdır.
8. () Saten kumaşların emme yeteneği düşüktür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete dönerek tekrar inceleyiniz. tamamlayınız.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında kurallara uygun olarak baskıya hazırlık yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizde serigrafi baskı makineleri kullanılarak kumaş üzerine baskı yapan fabrika ve atölyelere gidip kullandıkları makineleri inceleyiniz. Topladığınız bilgileri sınıftaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. KUMAŞ BASKI MAKİNELERİ

Bir ucu herhangi bir çalışma masasını, öteki ucu baskı eleğini sıkıştırarak basit bir menteşe-kıskaç aparatından, tam otomatik serigrafi makinelerine kadar pek çok düzeneği kapsar. İşin durumuna, yerine ve gerekliliğine göre en basit tezgâhtan, tam otomatik makinelere kadar üretim yapmak mümkündür.

2.1. Tam Otomatik Tek Renkli Baskı Makinesi

Yüksek hızda serigrafi baskı yapmak için gerekli malzemeyi taşıma ve geniş yüzeylere basmak için kullanılan makinelerdir. Bu makinede, silindir ve merdane yoktur. Resim transferi dâhil aynı elle baskı makinesi gibidir. Bu makine ile hızlı üretim ve geniş yüzeylere baskı yapmak mümkündür.

Gelişmiş makineler vakumlu olarak üretilirler. Vakumlu makineler üzerine baskı yapılan maddelerin kaymasına ve oynamasına izin vermediği için temiz ve net sonuç elde edilir. Elektrikli vakum düzeneği, üzeri sık deliklerle delinmiş bir masanın altına, delikleri kapsayacak şekilde emici bir motor sisteminin yerleştirilmesi ile elde edilir. Baskı sırasında, deliği taşıyan kol masaya indiğinde vakum devreye girer ve masanın üzerindeki baskı maddesini çekerek masaya yapıştırır. Elek masadan kalkınca emici devre dışı kalır.

Resim 2.1: Tam otomatik tek renkli baskı makinesi

2.2. Tam Otomatik Döner Baskı Makinesi

Yüksek tirajlı işler ve esnek malzemelerin baskıları için uygundur. Otomatik makinelerle çalışma prensibi aynıdır. Bu makinede rakle ve şablon çerçevesinin üzerine mürekkep gelmesiyle ve basılacak malzemenin hareketi ile baskı gerçekleşir.

Resim 2.2: Tam otomatik döner baskı makinesi

2.3. Üiversal, Tek Renkli, Yarı Otomatik Baskı Makineleri

El ve manivela sistemi ile baskı yapan serigrafî makinesidir. Baskı çerçevesini dengeleyen vakumlu bir bez tutucu vardır. Temiz bir iş basmak için makinenin kolu aşağıya doğru çekilir. Rakle bağlaması ise manivela ve otomatik bir yay tertibatı ile olur.

Resim 2.3: Üniversal, tek renkli, yarı otomatik baskı makineleri

2.4. Ahtopot Tipi Serigrafi Baskı Makineleri

Değişik ebatlarda tek renk parça veya dikili baskı yapabilen elle ve pcl kontrollü, hassas nokta ayarlı serigrafi baskı makineleridir. Her çeşit kumaş üzerine baskı yapabilmektedirler. Geliştirilmiş pcl sayesinde sorunsuz olarak çalışabilmektedirler. Pnomatik sistem sayesinde kullanımları oldukça kolaylaşmıştır. Çok renkli işlerde baskı kalitesi ve hızı tercih sebebidir.

Resim 2.4: Ahtopot türü serigrafi baskı masası

UYGULAMA FAALİYETİ

Bez afiş baskısına hazırlık yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Kumaşları istifleyiniz.</p> 	<p>➤ Baskı materyalin sayısında fireyi dikkate alınız.</p> <p>➤ Kumaşların temizliğine dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Kumaşı baskı makinesine tek taraflı koyunuz.</p> 	<p>➤ Poza düzgünlüğünü kontrol ediniz.</p> <p>➤ Kumaşı yüzeye sabitleyiniz.</p>
<p>➤ Baskı yapınız.</p> 	<p>➤ Baskı yapılacak ortamın özelliklerini dikkate alarak yardımcı maddeler ilave ediniz.</p> <p>➤ Rakle boyuna dikkat ediniz.</p> <p>➤ Tüm yüzeyin mürekkep aldığından emin olunuz.</p>

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre uygulama faaliyeti 2’de yaptığınız programı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “Evet-Hayır” seçeneklerinden uygun olanı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Kumaşları istiflediniz mi?		
Kumaşı baskı makinesine tek taraflı koydunuz mu?		
Baskı yaptınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

- A Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.
1. Aşağıdaki makinelerden hangisi kumaş baskı makinesi değildir?
 - a)Üniversal, tek renkli, yarı otomatik baskı makinesi
 - b)Tam otomatik trigromi baskı makinesi
 - c)Tam otomatik döner baskı makinesi
 - d)Ahtopot tipi serigrafi baskı makinesi
 2. Aşağıdakilerden hangisi ahtopot tipi serigrafi baskı makinelerinin tercih sebebidir?
 - a)Düşük maliyetli olması
 - b)Kullanışlı olması
 - c)Çok renkli işlerde hızlı ve kaliteli baskı vermesi
 - d)Kolay ayar yapma imkânı sağlaması
 3. () Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.
 4. () Tam otomatik tek renkli baskı makinesi ile hızlı üretim ve geniş yüzeylere baskı yapmak mümkündür.
 5. () Tam otomatik döner baskı makinesi ile yüksek tirajlı işler ve esnek malzemelere baskı uygulanır.
 6. () Üniversal, tek renkli, yarı otomatik baskı makineleri otomatik ve manivela sistemi ile baskı yapan serigrafi makineleridir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete dönerek tekrar inceleyiniz. tamamlayınız.

ÖĞRENME FALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyet ile gerekli ortam sağlandığında basılacak işe uygun kurutma şeklini seçerek tekniğine uygun kurutma yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Çevrenizde bulunan serigrafi atölyelerini gezerek değişik kumaş yüzeylerinde hangi kurutma yöntemlerini kullandıklarını ve sebeplerini araştırınız. Topladığınız bilgileri sınıftaki arkadaşlarınızla paylaşınız.

3. MÜREKKEP KURUTMA SİSTEMLERİ

3.1. Mürekkep Kuruma Yöntemleri

Serigrafi baskıda mürekkebin kuruma işlemi; içerisindeki sıvı fazın ortamdan uzaklaşıp pigment tabakanın baskı malzemesine tam olarak yapışmasıyla gerçekleşmektedir. Serigrafi baskı sistemi hızlı bir çalışma gerektirdiğinden bu sisteme uygun bir kurutma sisteminin olması gereklidir. Seçilecek kurutma yöntemi baskı malzemesine uygun olmalıdır. Baskıların kuruma süreleri kullanılan mürekkebin cinsine, kurutmanın yapıldığı odanın nem oranına ve sıcaklığına göre değişir. Yüzeye ince sürülmüş bir boya tabakası 10 dakikada kururken boya kalınlığının artması ile kuruma süresi uzamaktadır. Kuruma esnasında boya yüzeyine temas olmamasına dikkat edilmesi gereklidir.

3.1.1. Fiziksel Kuruma

Mürekkebin kimyasal dayanıklılığının çok iyi olması beklenmiyorsa bütün alışılmış baskı materyallerine ve biraz problemlili yüzeylere fiziksel kuruyan mürekkeplerle baskı yapılabilir. Fiziksel kuruma, mürekkebin yapısında bulunan solventlerin ortamdan buharlaşarak uzaklaşmasıyla gerçekleşir ki ısı artışıyla bu kuruma hızlandırılabilir. Yüksek parlaklık, yüksek benzin ve alkol dayanıklılığına sahip fiziksel kuruyan serigrafi mürekkepleri mevcuttur.

3.1.2. Kimyasal Kuruma

Serigrafi mürekkebinin mekanik ve kimyasal dayanıklılığının çok yüksek olması isteniyorsa iki komponentli mürekkepler kullanılmalıdır. İki komponentli mürekkepler hem fiziksel hem de kimyasal yollarla kururlar. Fakat iki komponentli mürekkebin tamamen kuruması birkaç günde tamamlanır. Dayanıklılık testleri, bu durum göz önüne alınarak yapılmalıdır. UV mürekkepleri de kimyasal kuruma grubuna dâhildir. Fakat bu mürekkeplerde kuruma ani olur.

3.1.3. Kurutma Makineleriyle Kurutma

Hareketli bant sistemine bağlı olarak sıcak hava üfleme sistemine göre çalışırlar. Yarı otomatik makinelere eklenerek bir köprü oluşturabilme olanağı sunar. Isınma bölgesi istenilen bölgeye uygulama yapma olanağı sağlar. Her bir ısı modülü sınırsız değişken ve tam ısı kontrolü ile ayrı ayrı kontrol edilir. Yüzey tabakasındaki her noktaya aynı oranda ısıyı dağıtır ve içerdeki gazın dışarı çıkması için yüksek hızlı hava akımı uygulanır. Taşıyıcı bant üzerindeki yüzey sabitliği bandın altındaki vakum tutucusu tarafından sağlanır. Solvent yüklü hava, modül tavanına yerleştirilen motor fanıyla egzoz edilmiştir. Maksimum 80 °C'nin üstündeki ısıyla yapılan kurutmalarda taşıma bandının hızıyla ayarlanarak istenilen verim elde edilir. Soğutma sistemi, hava dolaşımını sağlayan modüler yapı ve hava filtresinden oluşmuştur. Egzoz fanı taşıma bandına bağlı olarak otomatik çalışmaktadır. Taşıma bandına bağlı olan egzoz fanı arızalandığında ısıtma rezistansı otomatik olarak kapanarak havalandırma sistemi devreye girer. Bu şekilde kurutma gerçekleşir.

Resim 3.1: Kurutma makinesi

3.1.4. Asma Yöntemiyle Kurutma

En ucuz ve en basit kurutma sistemidir. Gerilmiş bir tele bezleri asmak için kullanılacak tahta veya metal mandalların geçirilmesiyle oluşturulmuş kolay bir sistemdir. Küçük ve orta boy baskılar için ideal olup büyük boy baskılar için çift mandal kullanılması gerektiğinden problem çıkarabilir.

Resim 3.2: Asma yöntemi

3.2. Mürekkep Kurutucular

Baskı yapılan ortamın nemli ve serin olduğu durumlarda kuruma gecikecektir. Geciktiricilerin aksine hızlandırıcılar, buharlaşma noktası düşük solventlerden meydana gelir. Mürekkebe % 10-20 oranında karıştırılarak solventin ortamdan hızla uzaklaşması ve kurumanın hızlanmasını sağlar.

UYGULAMA FAALİYETİ

Baskısı yapılan bir bez afişi kurutunuz.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Basılan malzemeye uygun kurutma yöntemi seçiniz.</p> 	<p>➤ Basılı kumaşın üzerindeki mürekkebin kurumadığını unutmayınız.</p> <p>➤ Asma işlemini dikkatli yapınız.</p>
<p>➤ Basılan malzemeyi kurutma sistemine diziniz.</p> 	<p>➤ Baskılı kumaşların birbirine temas etmemesine dikkat ediniz.</p> <p>➤ Ortamın havalandırılmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Basılan işi kurutunuz.</p> 	<p>➤ Basılan işin tam kuruması için fiske makinesinde kurutulmasını sağlayınız.</p>

KONTROL LİSTESİ

Aşağıda hazırlanan değerlendirme ölçeğine göre uygulama faaliyeti 1’de yaptığınız programı değerlendiriniz. Gerçekleşme düzeyine göre “Evet-Hayır” seçeneklerinden uygun olanı işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Basılan malzemeye uygun kurutma yöntemi seçtiniz mi?		
Basılan malzemeyi kurutma sistemine koydunuz mu?		
Mürekkebin kuruma süresini beklediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Eksiklerinizi araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

ÖLÇME SORULARI

- A Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.
1. Aşağıdaki ifadelerden hangisi baskıların kuruma sürelerini etkileyen etkenlerden değildir?
 - a) Kurutmanın yapıldığı odanın sıcaklığına
 - b) Kurutmanın yapıldığı odanın nem oranına
 - c) Kullanılan raklenin cinsine
 - d) Kullanılan mürekkebin cinsine
 2. Yüzeğe ince sürülmüş bir boya tabakası kaç dakikada kurur?
 - a) 10
 - b) 20
 - c) 25
 - d) 5
 3. En ucuz ve en basit kurutma sistemi aşağıdakilerden hangisidir?
 - a) Saç kurutma makinesi
 - b) Ütüleme yöntemi
 - c) Kurutma makinesi
 - d) Asma yöntemi
 4. () Aşağıdaki cümlelerde verilen bilgileri doğru veya yanlış olarak işaretleyiniz.
 5. () Baskı materyalinin yüzeyine göre rakle seçimi yapılır.
 6. () Mürekkep kurutucuları mürekkebe %20-30 oranında karıştırılmalıdır.
 7. () Fiziksel kuruma, mürekkebin yapısında bulunan solventlerin ortamdan buharlaşarak uzaklaşmasıyla gerçekleşir.
 8. () Asma yöntemi ile kurutma büyük boy baskılar için ideal bir yöntemdir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete dönerek tekrar inceleyiniz. tamamlayınız.

Ölçme sorularındaki yanlış cevaplarınızı tekrar ederek, araştırarak ya da öğretmeninizden yardım alarak tamamlayınız.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bir bez afiş baskısı yapınız.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Kumaş türünü belirlediniz mi?		
2. Kumaş ölçülerini belirlediniz mi?		
3. Yüzeyin emicilik özelliğini belirlediniz mi?		
4. Mürekkep hazırladınız mı?		
5. Kurutma testi yaptınız mı?		
6. Kumaşları istiflediniz mi?		
7. Kumaşı baskı makinesine tek taraflı koydunuz mu?		
8. Baskı yaptınız mı?		
9. Basılan malzemeye uygun kurutma yöntemi seçtiniz mi?		
10. Basılan malzemeyi kurutma sistemine koydunuz mu?		
11. Mürekkebin kuruma süresini beklediniz mi?		

Yukarıdaki performans testini kendinize uygulayınız. Performans değerlendirmede “hayır” cevaplarınız var ise modülü tekrarlayınız. Modülü başarı ile bitirmişseniz ve amaçlanan yeterliği kazandıysanız bir sonraki modüle geçebilirsiniz.

Modüldeki yeterliğinizi ölçmesi için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ -1'İN CEVAP ANAHTARI

A BÖLÜMÜ	
1	B
2	C
3	C
B BÖLÜMÜ	
1	D
2	D
3	Y
4	D

ÖĞRENME FAALİYETİ -2'NİN CEVAP ANAHTARI

A BÖLÜMÜ	
1	B
2	C
B BÖLÜMÜ	
1	D
2	D
3	Y

ÖĞRENME FAALİYETİ -3'ÜN CEVAP ANAHTARI

A BÖLÜMÜ	
1	C
2	A
3	D
B BÖLÜMÜ	
1	D
2	Y
3	D
4	Y

KAYNAKÇA

- AKIN B. Akgün, **Tramlı Serigrafi Baskı Temel Kavramları**, İzmir, 1992.
- ATEŞ Hatice, **MÜTEF Bitirme Tezi**, İstanbul, 2001.
- GERÇEK Selehattin, **Serigrafi Tekniği**, İstanbul, 1983.
- KALE Ayşegül, **MÜTEF Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul, 1997.
- KANSU Niyazi, **GÜTEF Elek Baskı Teknolojisi Ders Notları**, Ankara, 1996.
- KIZILGÜN Bilgin, **Ayrıntılı Serigrafi Teknikleri**, 1996.
- SÖZEN Muharrem, **MÜTEF Yüksek Lisans Tezi**, İstanbul, 2001.
- TEPECİK Adnan, **Baskı Teknikleri**, Ankara, 1999.
- <http://www.matbaaturk.org/>